

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No:9

İstanbul, 05 Şubat 2024

Konu: İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Resmi Gazete’de yayımlandı.

İşsizlik Sigortası ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 3 Şubat 2024 tarih ve 32449 sayılı Resmi Gazete’de yayımlandı.

Özetle;

1- Kısa çalışma ödeneği şartları esnetildi.

- ✓ Kısa çalışmaya başvuru gerekçelerine (mevcutta; genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebepler) **“genel salgın”** ilave edilmiştir.
- ✓ Kısa çalışma ödeneğinden faydalanmak için sigortalılar tarafından son 3 yılda ödenmesi gereken asgari prim ödeme gün sayısı 600 günden 450 güne indirildi.
- ✓ Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülürken; yapılan düzenleme ile ödenen kısa çalışma süreleri kısa çalışma başlama tarihinden sonraki 3 yıl içinde hizmet akdi fesihlerine istinaden yapılacak işsizlik ödeneği hak sahipliği sürelerinden mahsup ediliyor olacak.
- ✓ Uygulama başlangıç tarihi 01.03.2024 olarak yürürlük maddesinde belirtilmiştir.

2- 6111 Kanun Nolu Teşvik uzatıldı.

2.1. 4447 Geçici 10 uncu maddesinde düzenlenen, kadınların ve gençlerin iş gücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam yaratılmasını teşvik etmek, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek, kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla 2011 tarihinden itibaren uygulanan teşvik 31.12.2023 tarihinde sona ermişti. Yapılan düzenleme ile teşvik süresi 01.01.2024 tarihinden itibaren 31.12.2025 tarihine kadar uzatıldı, ayrıca Cumhurbaşkanına bu süreyi 31.12.2026 tarihine kadar uzatma yetkisi tanınmıştır.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.’ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

2.2.Yararlanma şartları (Genel bilgi açısından);

Sigortalı yönünden

- ✓ 1/3/2011 ila 31/12/2025 tarihleri arasında işe alınmış olmak
- ✓ Fiilen çalışmak (4/a)
- ✓ 18 yaşından büyük olmak
- ✓ İşe başladığı tarihten önceki altı aylık dönemde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı olmamak (işe alındığı veya farklı bir işyerinden sigortalı olmamalı)
- ✓ Daha önce bu teşvikten yararlanmamış Olmalı
- ✓ Uzun vadeli sigorta kollarına tabi çalışmalı

İşveren yönünden

- ✓ Özel sektör işvereni olması (ihaleli iş olmaması)
- ✓ Sigortalının, işe alındığı tarihten önceki altı ayda bildirilen sigortalı sayısı ortalamasına ilave olarak istihdam edilmesi
- ✓ İşyerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borcunun bulunmaması
- ✓ APHB'nin yasal süresi içinde verilmesi
- ✓ Sigorta primlerini yasal süresi içinde ödenmesi
- ✓ Kayıt dışı sigortalı çalıştırıldığı yönünde bir tespitin bulunmaması
- ✓ Asıl işveren için alt işverenin de borcu Olmaması,
- ✓ Alt işveren ise sadece kendi borçlarından sorumludur.

2.3.Sigortalının fiilen çalışması hususunda önemli bir detay

4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden, kapsama giren sigortalıların fiilen çalıştıkları süreler zarfındaki hak ettikleri ücretlerinden dolayı yararlanılabilecektir.

4857 sayılı İş Kanunu uyarınca hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile yıllık ücretli izinli olunan süreler gibi sigortalılara fiilen çalışılmış gibi ücreti ödenen süreler zarfında hak kazanılan ücretlerden dolayı da, 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi desteğinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Buna karşın, 4857 sayılı Kanunda çalışmış süreler gibi değerlendirilerek ücreti ödenen süreler haricindeki fiilen çalışılmayan (örneğin sigortalıların istirahatlı oldukları) sürelerle ilişkin işverenlerce ücret ödenmesi halinde bu ücretlerden dolayı anılan maddede öngörülen sigorta prim desteğinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. Maktu ücretli çalışmalarda da bu hususa dikkat edilmesi gerekir.

**3- Asgari ücret desteği 2024 yılı için de uygulanacak.
Değişiklikler ve teşvike ilişkin önemli hatırlatmalar şu şekildedir.**

- ✓ 2024 yılında;
2023 yılı ve öncesinde tescil olan işyerleri için SPEK tutarı 671 TL(önceki 324 TL idi), toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 1.341 TL ve Linyit ve Taşkömürü çıkarılan işyerleri için 1.789 TL ve altında olan,
2024 yılında ilk defa kanun kapsamına alınan işyerleri için ise uzun vadeli sigorta kollarına tabi tüm sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısının,
Günlük 23,33TL(önceki16,66TL) ile çarpılması sonucu bulunacak tutar kadar 2024 yılı Ocak ile Aralık ayı döneminde asgari ücret desteği sağlanacaktır.
- ✓ Yapılan değişiklikle; destekten yararlanılabilmesi için SGK'ya Vadesi Geçmiş Borcun Bulunmaması veya Söz Konusu Borcun 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 48 inci Maddesine Göre Taksitlendirilmiş Olması gerekir. Önceden sadece cari dönemde tescil edilmiş işyerleri için geçerli olan bu kural, yapılan değişiklikle, geçen yıllardan farklı olarak 2024 yılı öncesi tescil edilen işyerlerinin de asgari ücret desteğinden yararlanabilmesi için koşul olarak uygulanmaya başlandı.
- ✓ Mevcut uygulamaya paralel olarak sigortalıların prime esas kazançlarını 2024 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için Kuruma hiç bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinde asgari ücret desteği uygulanmayacak. Ancak, ilgili ayda 2024 yılı Ocak ile Aralık aylarına/dönemine ait aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmeyecek tutarda ((2.000,25 TL) eksik prime esas kazanç bildirimi yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında asgari ücret desteği uygulanmaya devam edecek.
- ✓ Mevcut uygulamaya paralel olarak 2024/Ocak ile Aralık Aylarında/Döneminde Bildirilen Sigortalı Sayısının 2023 yılı Ocak ile Aralık Aylarında/Döneminde En Az Bildirim Yapılan Aydaki/Dönemdeki Sigortalı Sayısından Az Olmaması gerekir (Eski tescil işyerleri için). Örnek: 2023 yılında en az sigortalı Kasım ayında 55 kişi bildirilmiş olsun. 2024 yılı herhangi bir ayda 54 ve altında işçi bildirilen aylarda destek söz konusu olmayacaktır.
- ✓ Mevcut uygulamaya paralel olarak, Aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresinde verilmesi yoksa yasal süresinde verilmediği aylar için destekten yararlanılamayacaktır.
- ✓ Konu ile ilgili SGK uygulama genelgesi henüz yayımlanmamıştır.

Söz konusu Kanun sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.